

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1946-1947.

SÉANCE DU 25 FÉVRIER 1947.

Rapport de la Commission de l'Instruction Publique chargée d'examiner le projet de modification de l'article 4 de la loi du 17 octobre 1921, sur les Bibliothèques publiques.

(Voir le n° 149 (session extraordinaire de 1946) du Sénat.)

BELGISCHE SENAAFT

ZITTING 1946-1947.

VERGADERING VAN 25 FEBRUARI 1947.

Verslag uit naam van de Commissie van Openbaar Onderwijs belast met het onderzoek van het ontwerp tot wijziging van artikel 4 van de wet van 17 October 1921 op de Openbare Bibliotheken.

(Zie n^r 149 (buitengewone zitting 1946) van den Senaat.)

Présents : MM. LIBOIS, président; BERTRANG, BOUWERAERTS, CATTEAU, CRAEYBECKX, CROMMEN, DE BRUYNE (Edgard), DELBOUILLE, HANQUET, JESPERS, LEYSEN, MATAGNE, MAZEREEL, MISSIAEN, VAN IN, VAN KERCKHOVEN, YERNAUX et RENARD, rapporteur.

MESDAMES, MESSIEURS,

Le projet de loi qui nous est présenté tend à modifier les conditions d'intervention des communes établissant ou adoptant des bibliothèques publiques. La loi du 17 octobre 1921 prévoyait à son article 4 un coefficient d'intervention de 25 centimes (minimum) par tête d'habitant.

Il est évident que ce coefficient doit être relevé pour nombre de raisons (obligation d'étendre l'œuvre des bibliothèques publiques, croissante cherté des livres et revues, nécessité de promouvoir les littératures nationales, etc.).

La Commission a donc estimé, unanimement, qu'il convenait d'adopter le projet de loi et surtout son principe.

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

Het ons voorgelegde wetsontwerp strekt er toe de voorwaarden van tusschenkomst te wijzigen vanwege de gemeenten die openbare bibliotheken stichten of aannemen. De wet van 17 October 1921 voorzag bij artikel 4 een coëfficiënt van tusschenkomst van minstens 25 centiem per inwoner.

Het spreekt vanzelf dat deze coëfficiënt dient verhoogd wegens talrijke redenen (verplichting het werk van de openbare boekerijen uit te breiden, stijgende duurte van boeken en tijdschriften, noodzakelijkheid de nationale letterkunde te bevorderen, enz.).

De Commissie heeft derhalve eenparig geoordeeld dat het pastte het wetsontwerp en vooral zijn beginsel

Elle pense qu'il importe d'adapter la forme d'instruction que constitue la lecture populaire à une tâche nouvelle résultant de l'évolution que nous devons, hélas, à la guerre.

La mission qui incombe aux autorités prend ainsi un caractère d'urgence et d'opportunité.

Mais si la proposition présentée par le Département et qui tend à relever le coefficient d'intervention des communes en faveur des bibliothèques populaires, rencontre l'unanime approbation de la Commission, il convient cependant d'indiquer l'intérêt que présentent certaines observations exprimées par divers membres de la Commission et qui ont bénéficié de l'approbation de celle-ci.

On souhaite que le Département fixe lui-même, de façon régulière avant l'élaboration des budgets communaux, le taux d'intervention, quitte à le modifier chaque année, suivant les circonstances. Il en résulterait, en effet, dans l'élaboration des budgets communaux, plus de certitude, moins d'arbitraire.

D'autre part, la Commission propose, suivant un vœu exprimé par l'un de ses membres, que le taux fixé soit divisé, de façon à comprendre deux formes d'intervention, l'une pour la formation des collections des bibliothèques (achat de livres, etc.), l'autre pour l'organisation matérielle de la bibliothèque (aménagements, mobiliers, etc.). On a souvent constaté, en effet, que les crédits dont bénéficient les bibliothèques servent aux travaux d'aménagement, au détriment de la formation des collections.

Telles sont les suggestions qui ont retenu l'attention de la Commission. Elles ne sont pas de nature à modifier

goed te keuren. Zij is de meening toegedaan dat het geboden is den vorm van onderwijs, berustend op de volkslectuur, aan te passen aan een nieuwe taak die voortvloeit uit de evolutie die wij helaas aan den oorlog te wijten hebben.

De taak, die aldus op de overheden rust, is derhalve dringend en nuttig.

Maar zoo het voorstel, dat door het Departement werd ingediend en dat er toe strekt den coëfficiënt van tusschenkomst der gemeenten ten bate van de volksbibliotheken te verhoogen, de eenparige goedkeuring van de Commissie wegdraagt, dient er evenwel gewezen op het belang van sommige opmerkingen gemaakt door de verschillende leden der Commissie en die door deze laatste werden bijgetreden.

Men wenscht dat het Departement zelf op regelmatige wijze, vóór het opmaken der gemeentebegrotingen, het bedrag van tusschenkomst zou vaststellen mits het ieder jaar te wijzigen volgens de omstandigheden. Hieruit zou bij het opmaken van de gemeentebegrotingen meer zekerheid en minder willekeur voortspruiten.

Aan den anderen kant, volgens een door een van de leden uitgedrukten wensch, stelt de Commissie voor dat het vastgestelde bedrag worde onderverdeeld derwijze dat het een dubbelen vorm van tusschenkomst omvat, de een voor het aanleggen der verzamelingen van de bibliotheken (aankoop van boeken, enz.), de andere voor de materiele inrichting van de bibliotheek (aanleg, mobilair, enz.). Inderdaad, er werd vaak vastgesteld dat de kredieten ten bate van de bibliotheken dienen voor werken van inrichting ten nadeele van het aanleggen van verzamelingen.

Ziedaar de wenken die de aandacht van de Commissie hebben gaande gemaakt. Zij zijn niet van dien aard dat

le principe que le Département demande au Sénat d'adopter.

En conclusion, la Commission vous propose d'approuver le nouveau libellé de l'article 4 de la loi du 17 octobre 1921.

Cependant, elle estime que la question de la culture générale devra être examinée avec beaucoup d'attention, lors de la prochaine discussion du budget de l'Instruction publique. A ce moment, il sera possible d'examiner le rôle que doivent tenir dans le développement de l'éducation, de la culture, etc., les bibliothèques publiques.

Des membres de la Commission se sont réservés d'intervenir déjà au cours de l'examen du présent projet de loi.

* *

Le projet de loi a été adopté à l'unanimité. Le rapport à l'unanimité moins une voix.

Le Rapporteur,
M. RENARD.

Le Président,
P. LIBOIS.

daardoor wijzigingen worden toegebracht aan het beginsel dat het Departement den Senaat verzoekt goed te keuren.

Als besluit stelt de Commissie U voor den nieuwen tekst van artikel 4 der wet van 17 October 1921 aan te nemen.

Zij oordeelt evenwel dat het vraagstuk van de algemeene cultuur met veel aandacht zal dienen onderzocht bij de eerstvolgende bespreking der begroting van Openbaar Onderwijs. Alsdan zal het mogelijk zijn de rol te onderzoeken welke in de ontwikkeling van de opvoeding, van de cultuur, enz. moet worden gespeeld door de openbare bibliotheken.

Leden van de Commissie hebben zich voorbehouden in dit opzicht reeds tusschen te komen in den loop van het onderzoek van onderhavig wetsontwerp.

* *

Het wetsontwerp werd eenparig goedgekeurd, en het verslag eenstemmig op één stem na.

De Verslaggever,
M. RENARD.

De Voorzitter,
P. LIBOIS.